

Tweede Kamer der Staten Generaal
De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
per mail: cie.ocw@tweedekamer.nl

Betreft: brief van de filmsector Cultuurbegroting 2018

Amsterdam, 9 november 2017

Geachte leden van de Commissie OCW,

Op maandag 13 november 2017 vindt de behandeling van de Cultuurbegroting 2018 plaats. Graag willen wij hierbij uw aandacht vragen voor de impuls in kwaliteit en infrastructuur die dringend nodig is in de filmsector om internationaal aan te kunnen sluiten en in te kunnen blijven spelen op de grote veranderingen in de markt als gevolg van de digitalisering van het aanbod. Wij¹ zien veel kansen voor de Nederlandse filmsector en vragen uw steun om verschillende knelpunten op te lossen om een gezond filmklimaat te bewerkstelligen. Hiervoor is een integrale visie op film- en mediabeleid van groot belang.

Professionalisering en Innovatie

Het is voor een professionele sector en vanuit cultureel, maatschappelijk én economisch perspectief van groot belang om blijvend te investeren in talentontwikkeling van beginnende én gevestigde makers. Om zowel kwalitatief als in bereik te kunnen concurreren met het grote internationale aanbod in bioscopen, op televisie en op digitale platforms is een extra structurele injectie van circa € 10 miljoen cruciaal om films op hoog niveau te ontwikkelen, te produceren en te distribueren. Wij doelen daarbij op film in de ruimste zin van het woord, niet alleen speelfilms maar ook animatiefilms, documentaires, kwaliteitsseries en innovatieve producties zoals transmedia, virtual reality, games en hybride projecten. Op dit moment is het budget van het Filmfonds hiervoor sterk overvraagd, niet in de laatste plaats omdat de afgelopen jaren verschillende loketten, werkplaatsen en talentlabs zijn opgeheven. Toegang voor filmmakers tot middelen om te kunnen ontwikkelen en nieuwe ideeën vorm te geven is onontbeerlijk voor een gezond productieklimaat voor film en andere creatieve mediaproducties.

Structurele uitbreiding van de Stimuleringsmaatregel (NFPI) voor high-end televisieseries

De Netherlands Film Production Incentive –NFPI– die medio 2014 is ingevoerd² is een succes. Onderzoek naar de economische effecten van de stimuleringsmaatregel toont aan dat de regeling het productieklimaat in Nederland versterkt en de internationale

¹ Filmproducenten Nederland, Documentaire Producenten Nederland, Animatie Producenten Nederland, Onafhankelijke Televisie Producenten, Interactieve Producenten Nederland, Dutch Directors Guild, Netwerk Scenarioschrijvers.

² De NFPI, een economische stimuleringsmaatregel voor bioscoopfilms (speel- en animatiefilm, documentaire), is in 2014 ingevoerd om een gezond filmproductieklimaat in Nederland te bevorderen en de internationale concurrentiepositie van de sector te versterken en in het verlengde daarvan innovatie en de ontwikkeling van filmtalent te stimuleren. De Production Incentive biedt een financiële bijdrage in de vorm van een cash rebate van 30% van kwalificerende filmproductiekosten. Die moeten aantoonbaar zijn besteed aan Nederlandse belastingplichtigen, zoals Nederlandse cast en crew, filmbedrijven en toeleveranciers. Dit najaar is de regeling op een aantal punten aangepast. Zo is de maximale bijdrage verhoogd en kan er ook onder voorwaarde aanspraak op een cash rebate van 35% worden gemaakt.

concurrentiepositie verbetert³. Om de Incentive succesvol te houden is het van belang deze stimuleringsmaatregel af te blijven stemmen op het internationale speelveld en het veranderende kijkgedrag van het publiek. Zoals wij uw Kamer al eerder lieten weten⁴ is het daarom van belang de regeling, net als in de ons omringende landen, structureel uit te breiden naar high-end televisie: drama-, documentaire en animatieseries.

Het Nederlands Filmfonds, uitvoerder van de regeling, is dit najaar gestart met een pilot waarbij de Incentive uitgebreid wordt voor series. De eerste tekenen laten zien dat hier zowel uit binnen- als buitenland grote belangstelling voor is. Wij pleiten voor structurele uitbreiding van de stimuleringsmaatregel voor high-end televisieseries. Hiervoor is €10 miljoen extra nodig in aanvulling op het huidige NFPI budget van €20 miljoen. Dit sluit naadloos aan op het streven naar een integraal film- en mediabeleid

Mediaonderwijs

Kinderen groeien op in een beeldcultuur. Bewegend beeld is naast tekst en het gesproken woord steeds belangrijker geworden in onze communicatie. Op zeer jonge leeftijd worden al dagelijks beelden gezien. Door film- en media-educatie, waarbij het leren kijken naar en het maken van beelden centraal staan, leren kinderen kritisch denken, creëren en samenwerken. Wij zijn verheugd dat het regeerakkoord het belang van digitale geletterdheid en implementatie daarvan in het curriculum onderkent. Media-geletterdheid vormt hiervan een wezenlijk onderdeel en wij pleiten voor een stevige inbedding hiervan niet alleen in het primair en voortgezet onderwijs maar ook bij PABO's en andere lerarenopleidingen.

Realiseer een contentbijdrage – een financieringsbijdrage voor producties

Op dit moment is er sprake van een disbalans in de productie, distributie en exploitatieketen. Deze zou doorbroken moeten worden. De opbrengsten uit de exploitatie van films en series komen grotendeels terecht bij eindexploitanten, die veelal in handen zijn van grote buitenlandse partijen. Tegelijkertijd dragen deze niet of nauwelijks bij aan de financiering van filmproducties en is er onvoldoende marktgeld beschikbaar. De risico's om voldoende budget voor de financiering van producties bijeen te brengen liggen daardoor bij producenten. Door het instorten van de verkoop van DVD's is de markt verder verstoord geraakt. Het is daarom van groot belang dat deze situatie wordt doorbroken om diversiteit en kwaliteit te stimuleren, vraag en aanbod in balans te brengen, de productiesector breed te steunen en de arbeidsmarktpositie van professionals te verbeteren. Daartoe dient een (wettelijk) kader geschapen te worden, zodat met *alle* eindexploitanten, van bioscopen tot kabels, internet service providers en digitale platforms, afspraken gemaakt kunnen worden die leiden tot structurele bijdragen aan de financiering van Nederlandse producties. Datatransparantie - zowel aangaande opbrengsten als publieksbereik - en het actief promoten van Nederlandse content dient in deze afspraken meegenomen te worden.

Downloaden uit illegale bron

Piraterij blijft in Nederland een groot probleem. Door een uitspraak van het Europees Hof in april 2014 is downloaden uit illegale bron in Nederland verboden. Voor die tijd werd downloaden uit illegale bron in Nederland gedoogd omdat het geschaard werd onder de thuiskopie-exceptie. Er is een hele generatie opgegroeid met het idee dat piraterij de

³ HCK, *Monitor economische effecten van de stimuleringsmaatregel filmproductie in Nederland*, april 2017 (pagina 2) € 41,6 miljoen (jul 2014 – dec 2016) toegekend middels de economische stimuleringsmaatregel aan 181 filmprojecten genereerde bijna € 199 miljoen aan bestedingen in Nederland : € 1,- resulteert gemiddeld in € 4,77 productie- uitgaven in Nederland.

⁴ Brief aan Commissie OCW van FPN, DPN, ApN, OTP, DDG, Netwerk Scenarioschrijvers 18 november 2016

normaalste zaak van de wereld is. Het is moeilijk deze mentaliteit te veranderen. Hier ligt een verantwoordelijkheid voor de overheid.

Downloaden uit illegale bron brengt veel schade toe aan de Nederlandse filmindustrie. De DVD-opbrengst is gemarginaliseerd en mede door wijdverbreide piraterij zijn daar geen exploitatie-opbrengsten voor in de plaats gekomen. Dit maakt het extreem moeilijk voor de Nederlandse film om de financieringskosten in een kleine afzetmarkt terug te verdienen. Onderzoek wees in 2014 uit dat downloaden uit illegale bron de Nederlandse filmindustrie jaarlijks € 78 miljoen aan schade oplevert.⁵

Het is nu 2017. In de ruim 3 jaar die zijn verstreken sinds de uitspraak van het Europees Hof is er nog altijd geen beleid gemaakt tegen het downloaden uit illegale bron. Distributeurs verkeren in zwaar weer. Dit heeft directe gevolgen voor de financiering van Nederlandse producties. Op het moment faciliteert de overheid gesprekken tussen rechthebbenden en internet service providers om te komen tot een vrijwillig handhavingskader. Dit heeft echter tot op heden nog niet geleid tot concrete maatregelen. Legaal kijken dient ook in Nederland de norm te zijn en daarvoor is implementatie van een transparant en werkbaar handhavingskader op korte termijn noodzakelijk.

De Raad van Cultuur zal de komende maanden advies uitbrengen over de verschillende disciplines in de cultuursector, waaronder de audiovisuele sector. Wij hopen van harte dat u ons steunt in het streven knelpunten die de markt momenteel verstoren op te heffen en de door ons geambieerde kwaliteitsslag te maken.

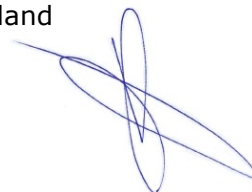
Mocht u vragen hebben, nadere informatie nodig hebben of een gesprekspartners zoeken dan horen wij dat graag. U kunt hiervoor contact opnemen met Marjan van der Haar, directeur Filmproducenten Nederland via 06-31790017 of marjan@filmproducenten.nl.

Met vriendelijke groet,

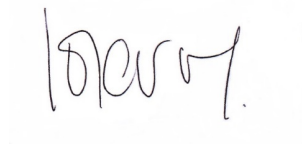
Marleen Slot
Voorzitter Filmproducenten Nederland

Katja Draaijer
Voorzitter Documentaire Producenten
Nederland

Ton Crone
Directeur Animatie Producenten Nederland

Martijn Winkler
Voorzitter Dutch Directors Guild

⁵ Omdat het gratis is - De schade voor de Nederlandse filmindustrie door downloaden uit illegale bron
Considerati 2014

Arie Landsmeer

Directeur Onafhankelijke Televisie Producenten

Pieter Bart Korthuis

Voorzitter Netwerk Scenario Schrijvers

Bruno Felix

Voorzitter Interactieve Producenten Nederland